

יום שני 11 אוגוסט 2014 12:18

הצטרפות ל- VIP

TheMarker | תגובות גיא לשם

חשד לשוחד של חברת סימנס

חשד לפרשת שוחד בהיקף ענק: סימנס שיחדה דירקטור בחברת החשמל במיליוני שקלים וזכתה במכרזים - סימנס: חשד לפרשת שוחד בהיקף ענק: סימנס שיחדה דירקטור בחברת החשמל במיליוני שקלים - וזכתה במכרזים

< חקירת כהן: מרוגזין ועד סימנס

< תגובות

רשימות קודמות

▪ תוכנית החלוקה של אדלסון

▪ ▪ ▪

בית משפט השלום בתל אביב התיר היום לפרסם,

לבקשת TheMarker, חקירת חשדות נגד קונצרן הענק הבינלאומי סימנס, בנוגע למתן שוחד לכאורה בהיקף מיליוני שקלים לשופט המחוזי לשעבר דן כהן, ששימש דירקטור ויו"ר ועדת נכסים בחברת החשמל. השוחד ניתן לכאורה לכהן בתמורה לקידום רכישה של שתי טורבינות מסימנס ב-2003-2004 בלא מכרז.

הדבר נחשף בחקירה שניהלה מחלקת החקירות של רשות ניירות ערך, בניהולה של עתליה ארד, חקירה הנחשבת לאחת המסועפות והמורכבות שניהלה הרשות אי פעם.

כהן עזב את ישראל לפני כשנתיים וחצי, לאחר כמה ימי חקירה בפרשה אחרת חשד למתן שוחד מחברת רוגזין. כהן נמצא כיום בפרו, שעמה אין לישראל הסכמי הסגרה.

שופט בית משפט השלום ציון קאפח דחה את הטענות של נציגי הרשות, באמצעות עורכת הדין אילנה מודעי, בנוגע לאיסור הפרסום, וקבע כי האינטרס הציבורי והפגיעה האפשרית כתוצאה מהסתרת פרשת שוחד בסדר גודל כזה גוברים על החשש מפני פגיעה בחקירה המתנהלת זה יותר משנתיים.

צו איסור הפרסום הוסר לבקשת TheMarker, שיוצג בידי עורכי הדין זאב ליאונד וודים גומנובסקי. באי-כוח העיתון טענו בדיון כי איסור הפרסום מונע מהציבור מידע חיוני בשעה שחברת החשמל מגייסת הון מהציבור. לטענתם, לא ייתכן כי בשעה שנחקרים חשדות חמורים מסוג זה, שאינם ידועים לציבור וספק אם ידועים לכל חברי דירקטוריון ולהנהלת החברה, ממשיכה חברת החשמל בהתנהלות רגילה עם סימנס.

החקירה החלה כתוצאה מהסתעפות של חקירה אחרת שניהלה הרשות ב-2003. בעקבות המידע שאספו חוקרי הרשות הפך כהן לחשוד מרכזי בפרשה. ממצאי החקירה של הרשות עולה כי דן כהן קיבל לכאורה במשך השנים שוחד ותשלומים אסורים בהיקפים המגיעים למיליוני שקלים מסימנס, שזהותה נחשפה היום.

מהחקירה עולה לכאורה כי כדי להסתיר את הכספים, בנה כהן מארג מורכב ומסועף של חברות וחשבונות במדינות שונות, חלקן משמשות מקלטי מס בינלאומיים, תוך שימוש באנשי קש ובמקורבים. חקירת הרשות חשפה את קיומם של אותם חשבונות.

חברת החשמל רכשה בשנת 2002 שלוש טורבינות גז מסוג מחזור גז משולב (מחז"מ) מחברת סימנס, לאחר שזו זכתה במכרז. ב-2003-2004 רכשה חברת החשמל עוד שתי יחידות מימנס בלא מכרז. הנימוקים לרכישות בלא מכרז היו, כפי שהוצגו לדירקטוריון: "דחיפות למניעת נזק של ממש", הצגת העסקה כהזדמנות עסקית ויתרונות הגלומים ברכישת יחידה נוספת הזזה ליחידות הקודמות. עלות כל טורבינה נאמדת ב-100 מיליון יורו.

עד היום הקימה חברת החשמל שלוש טורבינות גז מתוך החמש בשני אתרים: תחנת גז ותחנת חגית. שתי היחידות הנוספות מאוחסנות עד היום במחסני חברת החשמל בחיפה, מכיוון שרק באחרונה החלה חברת החשמל בהליך קבלת האישורים להתקנתן. לא ידוע עדיין מתי יגיע גז לתחנה בחיפה, ולכן עלויות המימון ואובדן האחריות מוערכות בעשרות מיליוני דולרים בשנה.

ואולם למרות החוסר ודאות לגבי מועד התקנת הטורבינות והעובדה שלא היו בידי חברת החשמל ההיתרים להקמתן ולא היה ידוע מתי יסופק הגז הוזמנו שתי היחידות הנוספות מימנס באישור ההנהלה והדירקטוריון.

כהן עצמו כיהן כיו"ר ועדת נכסים וחבר ועדת מכרזים בדירקטוריון חברת החשמל במשך 9 שנים, עד זמן קצר לפני אישור העסקה. לפני כשנה פנה גורם משפטי בחברת החשמל לראש מחלקת אכיפה ברשות ני"ע, עו"ד פנינה גיא, בבקשה לקבלת פרטים על החשדות נגד סימנס והאם מדובר בחשדות נגד בכירים בחברה המכהנים בה גם כיום; ברשות סירבו להגיב לפנייתו. באחרונה פנו דירקטורים בחברת החשמל ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה לקבל הנחיות כיצד לפעול במגע עם חברת החשמל עם סימנס לאור החשדות נגד החברה, שנודעו להם כשמועות.

חקירת כהן: מרוגזין ועד סימנס

בחקירת פרשת רוגזין ב-2003 גבתה מחלקת החקירות של רשות ני"ע עדות מן כהן. בין השאר נחקר החשד כי בעל השליטה לשעבר ברוגזין, עזרא הראל, העביר לכהן מיליוני שקלים ובתמורה הפעיל כהן את השפעתו בחברת החשמל, כדי לשכנע את החברה לרכוש מידי רוגזין נדל"ן באשקלון (באמצע שנות ה-90) תמורת עשרות מיליוני דולרים מחיר שנחשב גבוה במאות אחוזים מערך הקרקע.

כהן והראל חשודים כי משכו במירמה מיליוני שקלים מקופת רוגזין, שהיתה אז חברה ציבורית. השניים ביצעו לכאורה עסקה פיקטיבית עם חברה שכביכול סיפקה שירותים לרוגזין תמורת תשלום ובפועל הכספים הועברו במירמה לידי כהן.

קונצרן הענק הגרמני סימנס פעיל בישראל זה עשרות שנים בתחומי האנרגיה, הנדסת החשמל, התחבורה והתקשורת. משרדיו הראשיים ממוקמים באזור התעשייה של ראש העין.

בשנות ה-90 הואצה פעילות התאגיד בישראל בעקבות תהליך השלום, ובנוסף על פעילות מכירה ושירות, החלה סימנס להשקיע בחברות ישראליות באופן ישיר או דרך קרנות הון סיכון. בפעילותה בישראל ב-1995-2005 השקיעה סימנס כ-500 מיליון יורו בחברות ישראליות. ואולם עיקר פעילותה הוא בתחומי האנרגיה והתחבורה.

בתחום האנרגיה משמשת סימנס "One Stop Shop". היא מציעה בישראל אספקת יחידות ייצור חשמל לגוניהן, החל בטורבינות גז, דרך טורבינות סילוניות וטורבינות במחזור משולב (מחז"מים), וכלה בגנרטורים, תחנות השנאה ומיתוג. הלקוח המרכזי של הקונצרן הוא כמובן חברת החשמל (שרכשה לפחות 17 יחידות כאלו בשנים החולפות), אך גם יצרני חשמל פרטיים, כגון דלק IPP (הסמוך למתקן ההתפלה באשקלון), מפעלי נייר חדרה, פטרוכימיים ודליה אנרגיות.

סימנס אף שותפה עם האחים עופר בחברת O.P.C, שזכתה בעבר במכרזים (שבוטלו) להקמת תחנות כוח במישור רותם וברמת חובב. בתחום המים חתמה סימנס לפני כשנה עם מקורות על הסכם לשיתוף פעולה בפיתוח טכנולוגיות מים, ובאחרונה גם עם תאגיד המים של ירושלים - הגיחון.

בתחום התחבורה זכתה סימנס בינואר 2006 במכרז הענק לאספקת קרונות חד קומתיים לרכבת ישראל. המדובר במכרז לאספקה מיידית של 86 קרונות בכ-700 מיליון שקל, עם אופציה לאספקת 585 קרונות בהיקף מוערך של 4 מיליארד שקל. סימנס אף מתמודדת בימים

אלה יחד עם חברת הרכבות הסינית במכרז החשמול של מסילות הרכבת בהיקף כ-1.3 מיליארד שקל.

מכרז ענק נוסף שבו זכתה סימנס הוא להקמת הקו האדום של הרכבת הקלה בתל אביב, שבו היא שותפה לקבוצת MTS יחד עם אפריקה ישראל, אגד, CCECC הסינית וסוארס דה קוסטה הפורטוגזית.

במכרז להקמת הרכבת הקלה בירושלים הפסידה סימנס, כשגם שם חברה לאפריקה ישראל. מכרז נוסף שבו היתה מעורבת סימנס הוא זה של סלילת הנתבי המהיר לתל אביב. סימנס תספק לזוכה במכרז (קבוצת שפיר) את מערכות הגבייה ויסות התנועה האלקטרוניות.

בתחום התקשורת מפעילה חטיבת התקשורת הממוזגת של סימנס ונוקיה מרכז פיתוח בהודו, שבו מועסקים כ-350 עובדים. לפני כחודשיים פורסם ב-TheMarker כי בכונת החברה המאוחדת להשקיע מיליוני דולרים בהרחבתו ובגיוס 60 עובדים נוספים. לפני כשלוש שנים נכנסה סימנס לישראל גם בתחום המכשור הרפואי, ואף ניהלה מגעים לשיתוף פעולה עם טבע ומכון ויצמן.

החשדות באשר לשוחד שנתנה סימנס אינם נוגעים רק לישראל. לפני כחודש פירסם העיתון הגרמני "סוד-דיטשה צייטונג" כי חקירה פנימית של סימנס גילתה תשלומים מפוקפקים של יותר ממיליארד יורו (1.4 מיליארד דולר) בחטיבות הטלקום והטורבינות של ענקית התעשייה הגרמנית. תשלומים אלה גבוהים בהרבה מההערכות הראשוניות. החשש הוא שאותם תשלומים היוו שוחד לחברות כדי לזכות במכרזים.

"אנחנו מדברים על סכומים עצומים", ציטט העיתון את אחד מבכירי החברה, שהוסיף כי 900 מיליון יורו מהסכום היו בחטיבת הטלקום לבדה. העיתון דיווח כי דובר סימנס סירב להגיב על העניין.

סימנס, שסופגת באחרונה חקירות פליליות ופנימיות באשר למעשי שוחד שהוסוו כתשלומים ליועצים עסקיים, הודיעה בחודש שעבר כי היא מרחיבה את החקירות הפנימיות שלה. החברה הודיעה כי היא בוחנת בצורה יסודית חטיבות נוספות ותשלומים נוספים ליועץ עסקי, וכי היא בודקת אם אותם תשלומים קיימים בחטיבת הטורבינות, החשמל, התעבורה, הבריאות והשירותים התעשייתיים.

סימנס הודיעה בעבר כי היא חוקרת אם תשלומים בסך 420 מיליון יורו שולמו בתור שוחד לחברות טלקום כדי לזכות בחוזי ייצור ציוד. שערורייה זו הביאה לפני ארבעה חודשים להתפטרותם של קלאוס קליינפלד מתפקיד מנכ"ל החברה, ושל יו"ר החברה היינריך פון פיהרר.

תגובות

מחברת סימנס נמסר בתגובה: "במסגרת חקירה שעניינה אינו חברת סימנס, התבקשה החברה למסור פרטים. החברה שיתפה ומשתפת פעולה עם רשויות החוק. מעבר לכך, ובשלב זה, אין באפשרותנו להתייחס לפרטים".

מחברת החשמל נמסר בתגובה: "החשדות הובאו לידיעת חברת החשמל על-ידי רשות ניירות ערך, אשר ביקשה מהחברה לסייע לה במסירת חומר ועדויות רלוונטיות. בכירי החברה העידו ברשות ושיתפו פעולה באופן מלא, ככל שהחברה נדרשה. בדיקת הליכי ההתקשורת העלתה שהם נוהלו כדן, בהתאם לכל דיני המכרזים ובאותם הליכים הספק הזול ביותר זכה. חברת החשמל מגנה בכל דרך התנהלות בלתי חוקית מצד מי מחברי מועצת המנהלים שלה, ככל שיוכח שאכן היתה התנהלות שכזו. כאשר יגיעו לידי החברה ממצאי תיק החקירה ומסקנות הפרקליטות, החברה תשקול את צעדיה בהתאם.

"באשר לטורבינות שנרכשו ועד היום לא הותקנו, חברת החשמל יצאה למכרז לרכישת הציוד עבור מחז"מ חיפה על-פי לוחות הזמנים שנקבעו על-ידי הממשלה, שטענה אז, שבשנת 2003 יגיע גז טבעי לחיפה ודרשה מחברת החשמל להיות ערוכה לכך. העובדה שעד היום אין גז טבעי בחיפה אינה באחריות חברת החשמל. החברה מחכה לאישורים להתחיל ולהקים את מחז"מ חיפה.

"החברה מוסיפה ומדגישה שהמחז"מים האחרים שנרכשו, פועלים ומספקים חשמל למדינת ישראל, כולל בקיץ החם האחרון. למותר לציין את חשיבות הדבר לאור הרזרבות הנמוכות של חשמל שיש למדינת ישראל.

"יו"ר הדירקטוריון, מוטי פרידמן, פנה בעקבות הידיעה ליועץ המשפטי של חברת החשמל וביקש ממנו הבהרות והמלצות באשר להמשך התקשרויות החברה עם סימנס".

עד לשעה זו לא ניתן היה להשיג את תגובת בא כוחו של דן כהן, עו"ד אלי זהר.

■ בהכנת הידיעה השתתפו אבי בר-אלי ואמנון בן-יאיר

גיא לשם

תאריך: 07/09/2007 | עודכן: 07/09/2007

להצטרפות הקלק כאן

מועדון VIP

רשימות קודמות

■ חתן פרס אולמרט מספסר במוות

נחום ברנע, חתן פרס אולמרט, מכה שוב. הפעם בחשב הכללי במשרד האוצר, ירון זליכה - שקיבל הודעה משר האוצר, רוני בר-און, לפיה חוזה העסקתו לא יחודש והוא יסיים את תפקידו באוקטובר 2007. ברנע מתגייס לצד אולמרט-בר-און, כדי להכשיר את הפסקת

01/09/2007 | [יואב יצחק](#) | תחקירים

■ ב'כללית' לא נותנים לילדים לנשום

הורים לילדים שאינם מסוגלים לנשום באופן עצמוני טוענים כי מחוז חיפה והצפון בקופת חולים כללית מפלה אותם לרעה ואינו מוכן לספק מכשור מציל חיים, שבלעדיו לא ניתן לטפל בילדיהם בבית. כמו כן טוענים ההורים כי המחוז מסרב להעניק את מלוא העזרה הנדרשת

26/08/2007 | [איילת פישיבין](#) | תחקירים

■ אחוות האינטרסים של האחים כצנלסון

עמותת אומ"ץ פנתה השבוע לניצב יוחנן דנינו, ראש אגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל, בבקשה לבדוק חשד כי אחיו של יצחק אוחיון ראש עיריית פתח תקוה קיבל זיכיון ממפעל הפיס לכאורה על-מנת ליצור רצון טוב מצד עיריית פתח תקוה כלפי חברת הבנייה

25/08/2007 | [איילת פישיבין](#) | תחקירים

■ חשיפה: האגודה למען הפקידים

משרד הביטחון מנע מכירת בית הנופש לחיילים בעכו במחיר נמוך בהרבה משווי לאברהם בורג, למרות שהנהלת האגודה למען החייל בראשות אלוף (מיל.) יצחק איתן נענתה להצעה והעלתה אותה לדיון בוועד המנהל.

24/08/2007 | [איילת פישיבין](#) | תחקירים

■ חשיפה: השחיתות של יולי תמיר

שרת החינוך, יולי תמיר, נחשבת במערכת הפוליטית לחברת כנסת מוכשרת ומצלחה. במיוחד במפלגת העבודה. לא בכדי היא מונתה לחברת ממשלה כנציגת מפלגה זו - בעיקר בזכות הליכתה עם יו"ר המפלגה דאז, ח"כ עמיר פרץ; ולא במקרה היא ממשיכה בכהונה זו,

18/08/2007 | [יואב יצחק](#) | תחקירים